అది–వాడు–చేప

బి.వి.ఎస్. రామారావు

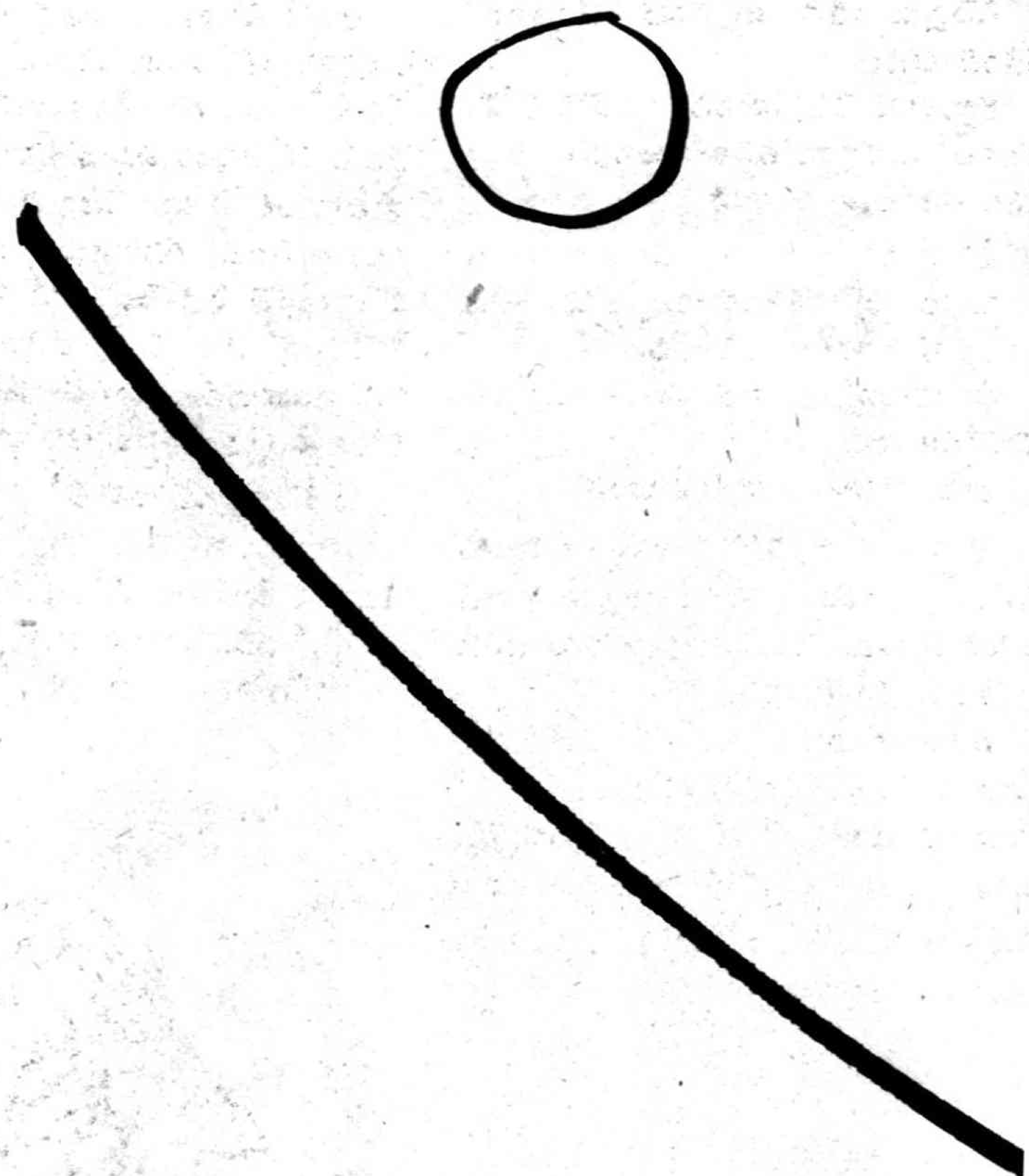

అది వాడ్ని కోరి చేసుకుంది.

వాడంటే పడి చస్తుంది. విడవకుండా వాడ్ని అంటిపెట్టుకుంటుంది.

వాళ్ళకున్నదల్లా ఓ చిన్న నావ

అదే వాళ్ళకు నీడ ఏచ్చే గూడు.

వాళ్ళకి తెలుసున్న దైవం తల్లి గోదారి. ఆ తల్లి వాళ్ళకి కూడు పెడుతుంది. కూటికి కావలసిన చేపలనిస్తుంది.

ఎప్పుడూ ఆ తల్లినే తలుచుకుంటారు.

రోజు గడిచేందుకు పట్టెడు చేపలు చిక్కితే చాలు. చేపల కొద్దీ డబ్బులు. డబ్బులకొద్దీ నూకలు. అందులోనే చీకిపోయిన వలకూ. చిల్లడుతున్న నావకీ చూసుకోవాలి.

ఆకాశమంత పందిరి వాడు.

భూదేవంత అరుగు అది.

వయసు. నావ. ఏకాంతం వాళ్ళకి ఖర్చు లేని విలాసాలు.

పేలు కుక్కించుకోడం దానికిష్టం—వాలి. వీపు గోకించుకోడం వాడికిష్టం—వాలి.

పగలు గోదావరి. రాత్రి చీకటి వాళ్ళను కప్పుతుంది. అంచేత వాడికో గోచీ. దానికో రెండు బారల చీరా మినహా మరో నూలు పోగుతో పనిలేదు.

రోజులా పొద్దుపోకముందే చేపయిగురు. ఛిమిడిన అన్నం తిని. వార్చిన గంజిలో

ఉప్పేసుకొని ఉల్లిపాయ [illegible]
[illegible]డు వాడు.

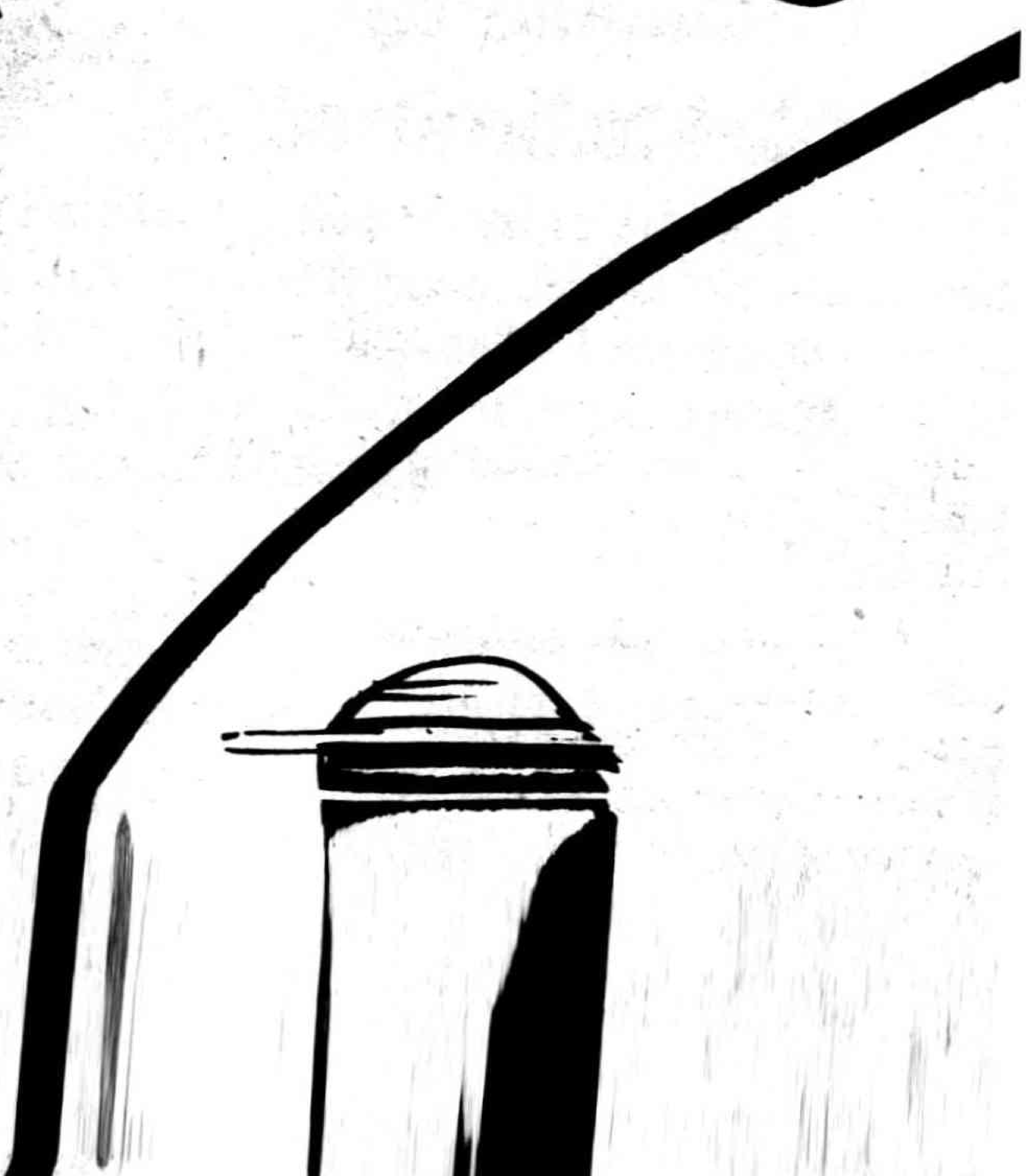

గిన్నెలు కడిగి జల్లిగంప సర్దడంలో పడింది అది.

కట్టుతాడు విప్పి. నావను వడిలోకి తోసి. చంకలో చుక్కాని బిగించి అవరం తట్టు మీద చతికిలపడ్డాడు వాడు.

పొట్టి కొంగును బిర్రుగా లాగి. రొమ్ములు వీలైనమేరకు కప్పుకొని. వాడి ప్రక్కన చతికిలబడింది అది.

పాలరాయిమీద పాదరసంలా దూసుకు పోతోందా నావ.

వాడు చుక్కాని కాస్తేనే అంత.

తెడ్డు నొక పద్ధతిలో కోలకర్రకు తాడేసి బిగించి విలాసంగా కూర్చున్నాడు. నావ ఒడుదుడుకులు లేకుండాసాఫీగాసాగుతుంది.

ఇంకా చీకటి పడలేదు.

రివాజుగా దాన్ని వాడు ఒళ్ళోకి తీసుకుని పేలు కుక్కడం మొదలెట్టాడు. దాని తలలో పేలున్నాయో. లేవో వాడికి తెలియదు. అయినా దాని తృప్తికోసం వుత్తుత్తినే అప్పుడప్పుడు గోరుమీద గోరుంచి కిటుక్కు కిటుక్కు మనిపిస్తుంటాడు.

అసలే గోదావరికి తీతకాలం. చేపలన్నీ వరదకాలంలో వడికి ఎదురీది ఎగువకు వెళ్ళిపోతాయి. ఈ శీతకట్టులో వేట సాగాలంటే గోదావరికి ఎగువకైనా వెళ్ళాలి లేక సముద్రంలోకైనా వెళ్ళాలి. ఈ చిన్న నావ ఆ రెంటికీ పనికిరాదు. కనుక ఆటూ పోటులుండే ఏటి మొగల్లోనే చేపలుపట్టాలి. శీతకట్టులో వేటంటే కూటిగింజలు మినహా పెద్ద సంపాదనుండదు. ఈ పరిస్థితిలో దాని కోరిక తీర్చడం కష్టం అని వాడికి తెలుసు.

వాడినెలా ఒప్పించాలో దానికి తెలుసు.

చటుక్కున లేచి వాడ్ని తన ఒళ్ళోకి తీసుకుని వాడి వీపు గోకడం మొదలెట్టింది. మత్తులో పడిపోయాడు వాడు.

"శివరాతిరికి నాలుగురోజులు కూడా

ముక్కునున్న పూసలతీగ అమ్మేద్దాం. చిన్న మెత్తు బంగారం కదా! బోల్డు రూపాయలొస్తాయి" అంటూ దానికేసి చూశాడు.

అది ఆలోచనలో పడింది.

దానిచేతనై అనిపించడం ఎలాగో వాడికి తెలుసు.

చటుక్కున లేచి దాన్ని తన ఒళ్ళోకి తీసుకుని కిటుక్కు కిటుక్కు మంటూ పేలు కుక్కడం మళ్ళీ మొదలెట్టాడు.

అది యింకా ఆలోచిస్తూనే వుంది.

"అవునా సే! నిన్ను ముద్దెట్టుకున్నప్పుడల్లా అది నా మూతిని గీరేస్తోంది ఈ తీగ పుడక నాగ్గెయ్యి. వరదలొచ్చాక పులస సేప పడితే కడ్డీపుడక తగిలించుకోవచ్చు."

అది చటుక్కున లేచి వాడ్ని తన ఒళ్ళోకి

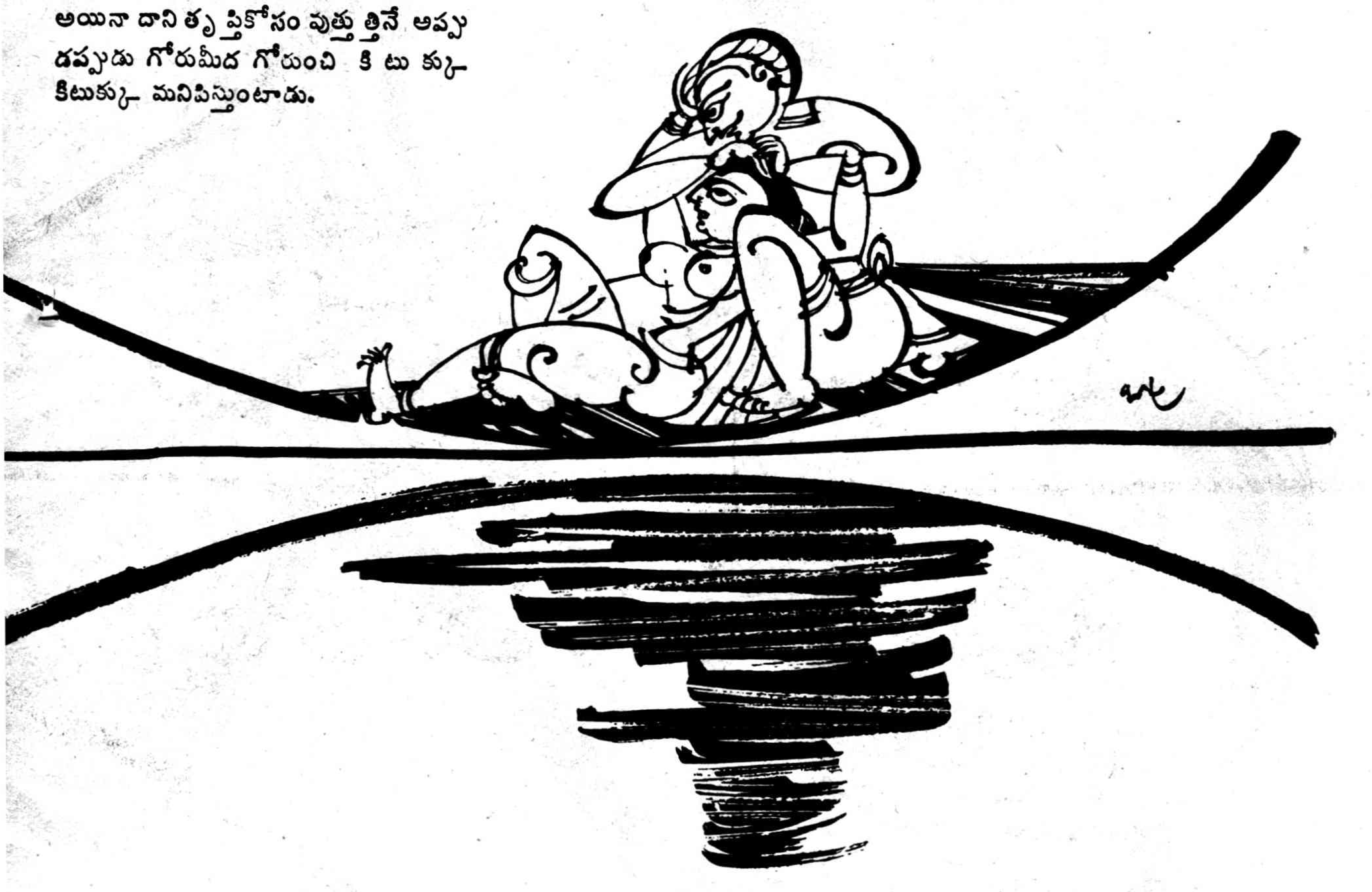

అలా కాసిని కిటుకులు వినడంతో తల భారం దిగినట్టయి మనసు కుదుటపడుతుంది దానికి.

చలిగాలి వేస్తున్నా వాడి ఒళ్ళో దానికి శమనగా వుండడంతో-

"మావా! శివరేతిరికి ముంగటేళ్ళా పట్టిసీమ సంబరానికెళ్దాం" అని మొదలెట్టింది.

ఆలోచనలో పడ్డాడు వాడు.

లేదు. మనసేతిలో పైసా లేదు. పట్టిసీమంటే మాటల టేస్."

"కష్టపడి యేటాడదాం. బుట్టెడు సేపలుంటే సాలు. సొమ్ము సేసుకుపోవచ్చు. నువ్వు వూ అను మావ" అంటూ ముక్కుతో వాడి చెంప రాసింది లాలనగా.

"అబ్బా! వుండవే. నీ పూసలపుడక నా సెంప గీరేస్తోంది... ఆ! అవునా సే! నీ

తీసుకుని వీపు నిమరసాగింది.

"అయితే మావ కడ్డీ పుడకకి రాళ్ళుండాల మరి!"

"సింగారెట్టుకుంటుంది. అలాంటిది కొందారిలే" అన్నాడు వాడు—నాజూకైన సింగారి సోకులు నెమరేసుకుంటూ.

"ప్చ్! ఆ గుడిసేటిదాని వూసెత్తమాకు నాకాడ" అంటూ వాడ్ని ఓ తోపు తోసింది.

ధబుక్కుని వెల్లకితలా తొట్టిలో పడ్డాడు వాడు.

నావ తృప్తిపడింది.

కోపం ఇంకా చల్లారక చుక్కాని అందుకుని ఊపుగా తెడ్డేయడం మొదలెట్టింది. నావ అదిరిపోయింది.

అది ఎప్పుడు తెడ్డేసినా అంతే. వంగులన్నీ వదులయినట్లు నావ ఊగిసలాడిపోతుంది.

"సింగారంటే ఎందుకే నీకంత కోపం" మళ్ళీ అవరం తట్టు మీద కెక్కుతూ అడిగాడు వాడు.

"అయ్యేల మన వల్లో పడ్డ పులస చేపని దాని సేతిలో పెడితేతసొస్పతియ్యా! ముప్ఫయి రూపాయల చేపని మాయచేసి రెండొందల కమ్మింది గదేస్! దానితెలివి మనకేదొస్తాది"

"సేపని సూసి కొన్నారా! ఆ యెర్రి నాయాళ్ళు. దాన్ని సూసి కొన్నారు. 'నే నొట్టి గుడిసేటిదాన్ని' అని దాని ముకం మీద రాసుంది. అందుకే దాని సుట్టూ సేరతారు నాయాళ్ళు."

వాడికా మాటలు వినబడ్డంలేదు. వాడి మనసులో ఇంకా సోకుబొమ్మ సింగారే మెదులుతోంది.

"ఏం మావా! బండరాయయిపోయినావు" అంటూ వాడి ఛాతీమీద వాలి వాడి జుట్టు నిమిరిందది.

'స్సీ! దీనిదగ్గర ఉప్పుట్టిన యినపకర్ర వాసనొస్తుంది. సింగారి దగ్గర ఎప్పుడూ సెంటు నూనె వాసనే' అనుకున్నాడు వాడు.

"మావా! నువ్వన్నట్టే కానీ. ఈ ముక్క పుడక నమ్మేద్దాం" వాడి చెంపను చరిచింది వగలుపోతూ.

తెలివొచ్చినట్టయింది వాడికి. "సరే! ఇయ్యి! సావుకారుకాడకెళ్ళి అమ్మేసొస్తాను."

"మావా! నా కెప్పటినుంచో ఓ బొట్టు పెట్టెమీద వుంది. సంబరంలో మంచిపెట్టెలు సవకగా వస్తాయటగా. కొనివ్వవా?"

"సరేలే కొందారి!" అన్నాడు వాడు—సన్నాసి కోరిక కోరుకుందన్న చిరాకుతో.

"మిగిలిన డబ్బెట్టి నాకో సీర. రైక. నీకో సెడ్డీ. బనీను కొనుక్కోవచ్చు."

"సరే సూద్దారి" అంటూ చుక్కాని లాక్కుని కోలకర్రకు వాటంగా బిగించాడు.

"సిల్కకాకు పచ్చ సీర. సిందూరం రయికె కొనాలి నాకు" అంది విరబోసిన జుట్టు పిడికిలిలోకి బిగించి కొప్పు చుట్టుకుంటూ.

'కొప్పెట్టుకుంటే సింగారికన్న ఇదే బావుంటుంది" అనిపించింది వాడికి.

వలల్ని తొట్టిలో పరిచి, తను వాటి మీద కూర్చుని దాని చెయ్యట్టుకుని తన మీదకు లాక్కున్నాడు వాడు.

"సుట్టూ పడవలున్నాయి. ఇంకా చీకటి పడలేదన్న గేనం కూడ నేదు నీకు" అంటూ మీదికి వస్తున్న వాడి ఛాతీని అరచేత్తో ఆపి వాడి ప్రక్కన తనూ చతికిలబడింది.

"మావా! పోయిన శివరేతిరికి సంబరంలో గడిగడికీ కోసెడు దూరం నడిపించి రెల్లు దుబ్బులు కాడికి తీసుకుపోనావు. ఈసారట్టా సేస్తే సూడు మరి! నే పడవలోనే కూకుండిపోతా!"

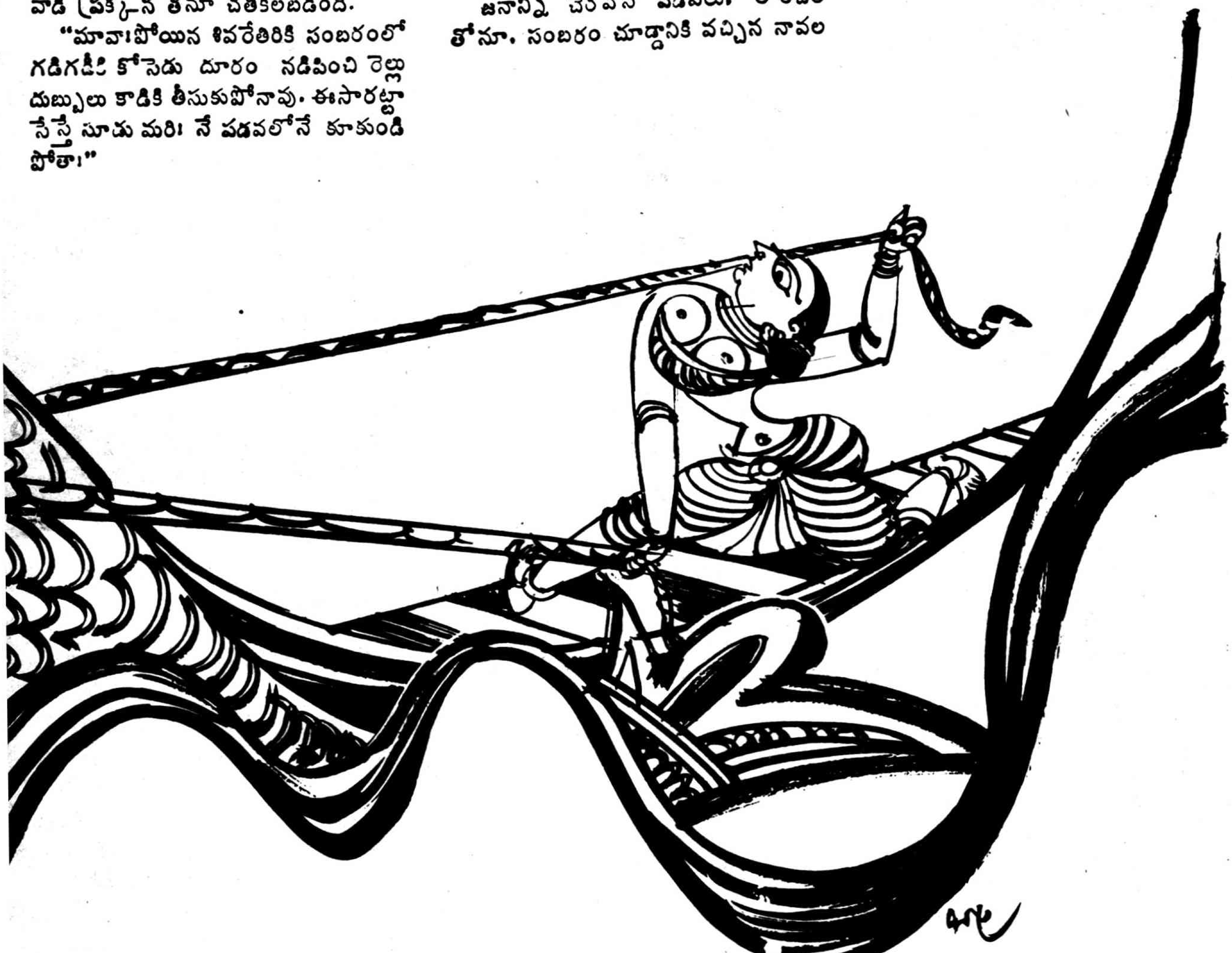

వాడేదో ఆలోచిస్తున్నాడు.

"ఎటాలోసిస్తున్నావు" ………… తన మీదకు లాక్కుంది వాడ్ని. చీకటపడప్పడే కవ్వుతోంది.

2

గోదావరి నడుము రాతికోటలాంటి ఓ దిబ్బ. దాని మీద ఎన్నో ఆలయ శిఖరాలు. చుట్టూ ఎడారిలాంటి ఇసుక తిప్ప. ఆ తిప్పంతా కప్పేస్తూ తీర్థం.

చెప్పుకోతగ్గ తీర్థం అది.

పట్టిసీమ తీర్థం.

వరుసగా అంగళ్ళు. నేలపై పరిచిన పాత్ర సామానులు. మంచం మిఠాయి దుకాణాలు. అడుగడుగునా టీ కొట్లు. మరెన్నో వింతలూ. విడ్డూరాలు యాత్రికులకు ఆకర్షణ.

చెక్క భజన పార్టీలు. కోలాటం జట్లు. డప్పుల వరుసలు. ఆబోతుల వూరేగింపులు వగైరాలతో తిప్పంతా గగ్గోలుగా ఉంటుంది.

జనాన్ని చేరవేసే పడవలు. లాంచీలతోనూ. సంబరం చూడ్డానికి వచ్చిన నావలతోనూ రేవు అంతా కోలాహలంగా వుంటుంది.

దైవ దర్శనానికి కాకపోయినా చాలా మంది సంబరం చూసేందుకు వస్తారు.

"మావ! ఈ చింకి సీరతో నేను రాను. నావలో కూకుని అంబలి దింపుతా, నువ్వు బేగెల్లి ఓ సీర కొనుక్కురా. సిలకాకు వచ్చది" అంది అది. చుట్టూ కలయచూసి కొంగుతో ఒళ్ళంతా కప్పుకుంటూ.

నావను తిప్ప మీద కెక్కించి దబ్బుచ్చుకొని రివ్వుమంటూ గుంపులో కలిసిపోయాడు వాడు.

కాచిన అంబలి దింపి పరంజామా సర్ది వడిచెక్క మీద కూర్చుంది అది. అప్పటికే జాం పొద్దెక్కడంతో ఎండ చురకలేస్తోంది.

'యీదొచ్చేలోగా సంబరం అంతా అయిపోయేలా వుంది.' అనుకొని క్షణం ఒక యుగంగా వాడికోసం ఎదురు చూస్తోంది అది.

గంట గడిచినా వాడి జాడలేదు. "యాడ తిరుగుతున్నాడో ఈ సచ్చినోడు" అని విసుక్కుంది.

"ఓ! లొపి! ఆడ కూకున్నావేంటే! సంబరం సూడకుండా" దూరానుండి ఓ పొలికేక వినబడింది. అది సొట్ట మాపది.

సొట్టమావది కూడా వేటపాలెమే. చిన్న

ప్రవాసాంధ్రుల గణేశపూజ

హౌరా (పశ్చిమ బెంగాల్)లోని "ఆంధ్ర కేసరి సంఘం" వినాయక చవితి పూజా కార్యక్రమాన్ని భారీ ఎత్తున నిర్వహించింది. ఆనాటి సాయంత్రం వివిధ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు జరిగాయి.

జర్నలిజం కరెస్పాండెన్స్ కోర్సు

విజయవాడలోని 'సాంస్కృతీ సమాఖ్య' జర్నలిజంలో—1) ఆరు నెలల డిప్లొమా కోర్సును 2) తొమ్మిది నెలల పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ డిప్లొమా కోర్సును పోస్టు ద్వారా బోధించనున్నది. వివరాలకు సంస్థ కార్యదర్శి పేరిట నున్న—521 212, వయా విజయవాడ చిరునామాకు వ్రాయవచ్చు.

రాజమండ్రిలో నన్నయ జయంతి

స్థానిక శరన్మండలి సంస్థ నవంబరు 20 న ఆదికవి జయంతిని జరుపబోతున్న సందర్భంగా రాష్ట్రస్థాయిలో కళాశాల

సమాచారం

విద్యార్థులకు నన్నయపై ఛందోబద్ధ కవితల పోటీని ఏర్పాటు చేసింది. ఉత్తమ కవితకు అర్థనూట పదహార్లు, జ్ఞాపిక, నన్నయ భారత ప్రతి బహుమతులుగా అందజేస్తారు. గడువు తేదీ నవంబరు 10. వివరాలకు కార్యదర్శి, శరన్మండలి, తలుపు సంఖ్య 7-24-9, త్యాగరాజనగర్, రాజమహేంద్రికి వ్రాయవచ్చు.

రాధాకృష్ణమూర్తి నృత్యం

ఇటీవల క్రొత్తఢిల్లీలోని భారతీయ సాంస్కృతిక అవగాహన సంఘం నిర్వహించిన సభలో కుమారి రాధాకృష్ణమూర్తి భరత నాట్యం, కూచిపూడి నృత్యాంశాలు ప్రదర్శించి సభికుల ప్రశంసలు పొందింది. శ్రీ గన్ల కృష్ణ వద్ద భరత నాట్యాన్ని, రాజారెడ్డి— రాధారెడ్డి దంపతుల వద్ద కూచిపూడి నృత్యాన్ని అభ్యసించిన రాధ స్థానిక లేడీ శ్రీరామ్ కళాశాల విద్యార్థిని: నాటి కార్యక్రమంలో శ్రీ నాగరాజన్, శ్రీమతులు హేమా సుబ్రహ్మణ్యం, భానుమతి, శ్రీ జయరాం ఆమెకు వాయిద్య సహకారాన్ని ఇచ్చారు.

ప్పుడు దీన్ని వాడికిచ్చి కట్టబెట్టాని చూశారు. వయసొచ్చాక ఈ సొట్టాడు నా కొద్దని వీడ్ని కటుకుంది.

"ఓరి మావా! ఆ సచ్చినోడు నన్నొగ్గేసి పోయినాడు. సీరల కొట్టుకాడుంటాడు. నువ్వెళ్ళి సూసిరారా. ఏ రంగేనా సరేనని సెప్పి కొనేసి బేగి రమ్మను. పొద్దుకూకి పోనాది" అని కేకపెట్టింది సొట్టమావ కేసి.

"సరే! నువ్వాడే కూకో" అని గుంపులో మాయమయ్యాడు సొట్టమావ.

పొద్దు నెత్తికెక్కింది. వాడి జాడ లేదు. ఆరాటం పెరిగింది. ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టాయి. చీర తడిసి ఒంటికి అంటుకు పోయింది. చుట్టూ వున్నవాళ్ళు తనకేసి అదోలా చూస్తున్నారు. బిక్కచచ్చి గోళ్ళు కొరుక్కుంటూ కూర్చుంది.

అంబలి తాగుదామని గిన్నెలో పోసుకుంది. హితవు కాలేదు. గిన్నెని గోదాట్లో వంపేసింది.

నావ తట్టుమీద నిలబడి పాదాలెత్తి తీర్థం అంతా కలియజూసింది.

దూరంగా వున్న రంగుల రాట్నంలో గుర్రానెక్కిన ఓ దున్నపోతు, హంస నెక్కిన పడుచుదాన్ని కొంగట్టుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు ఆ దున్నపోతు వెనకే గిరగిర తిరుగుతున్న ఉయ్యాలలో బడితె లాంటి గోచీరాయుడొకడు నల్ల కళ్ళజోడు తగిలించుకొని ప్రక్కనున్న వచ్చుచీరతో సరసాలాడుతున్నాడు. వాడే తన మొగుడేమో అనిపించినా 'ఛా! కాదులేనని' వూరుకొంది.

పొద్దు పడమటికి వాలింది. దానికి సహనం చచ్చిపోయింది. వాడ్ని వదిలేసి నావట్టుకు చక్కా పోదా మనుకుంది. తిప్పను తప్పిస్తుంటే సొట్టమావ వగురుస్తూ వచ్చాడు.

"ఓలోసి! నీ మొగుడు సింగారి కొంగట్టుకు ఏలాడుతున్నాడు!"

కొయ్యబారిపోయి గుడ్లప్పగించి చూస్తు వుండిపోయింది అది.

"అవును అమ్మతోడు! నువ్వు సెప్పావని సీరల కొట్టుకాడికెళ్ళినా. ఆడక్కడ నేదు. ఓలంత దూరంలో మినను గానుగ కాడ సెరుకురసం తాగుతున్నారు సింగారీ, ఆడూనూ. ఆళ్ళక్కడ్నించి గాజులకొట్టు కెళ్ళారు. అది గాజులు ఏసుకుంటుంటే ఈడు కొట్లో నల్లకళ్ళద్దాలు ఎట్టేసుకొని సూత్తన్నాడు అది బాలేదని లాగేసి ఇంకో కళ్ళజోడు తగిలించిందాడికి. ఆదే రెంటికీ డబ్బులిచ్చాడు. ఎంతిచ్చాడో నాకెరికనేదు."

"దాని గుడిసేటికాపురం బుగ్గయిపోను" అంటూ గొల్లుమని కూలబడింది అది. కాసేపటికి తేరుకొని "అది ఏ సీర కట్టుకొంది" అని అడిగింది బెక్కుతూ.

"పచ్చరంగు."

"ఓరి నాయనో, ఓలమ్మోయ్! అందరి మొగుళ్ళు ఈ లంజకే కావాలి. ఇంకెవ్వరినీ తిన్నగా కాపురం సేయనీదులాగుంది. బాబోయ్ దాని కెపు మాడ.... దాని కళ్ళు కాకులు పొడవా.... దాని ఒళ్ళు దున్నపోతు కుమ్మా" అంటూ శాపనార్థాలు పెడుతూ మెలితిరిగిపోయింది- చేతివేళ్ళతో ఇసుక దున్నేస్తూ.

సొట్టమావయింకా చెప్పుకుపోతున్నాడు. "ఆడనుంచి చెరుగ్గడ తింటూ లబ్బరుసెప్పులేసుకుని అల్లంత దూరంలో రెల్లుదుబ్బులు కాడికి పోతుంటే సూసా. తిరిగొత్తారుకదా అని సూసి సూసి నీకు చెప్పాలిగదా అని లగెత్తుకొచ్చేశా."

దానికి సివాలెత్తేసింది.

"ఓరి మావా! ఈఏలనుంచి ఆడికి నాకు సెల్లిపోనాది. ఆడి తాళి ఆడిమొగాన కొట్టేసి రేపు ఈ ఏలకి నీ చేత కట్టించుకొంటా రా! నావెక్కు" అంటూ వాడి చెయ్యట్టుకుని బరబరా లాక్కెళ్ళి తొట్టిలో కుదేసి కట్టుతాడు వదిలేసింది. నావ రేవులోని పడవలను రాసుకుంటూ ప్రవాహంలోకి పడింది.

"ఓర్లెక్కడికే! లాక్కుపోతున్నావు. పొద్దుగూకిందంటే, రేవు నావ వదిలేత్తారు. నన్నొగ్గెయ్యి" గోడుపెట్టాడు సొట్టమావ.

వాడి మాటలేవీ వినిపించుకోటం లేదు. బుసలు కొడుతూ ఏక బిగిన తెడ్డేసి కొండ చాటుకు పోనిస్తోంది నావను.

"ఆడొక్కడినే ఎందుకు పోనిచ్చావు యర్రి మొగమా! నువ్వూ ఆడెంటే పోవాల్సింది".

"కాదు మావా! సీరట్టుకు రమ్మన్నాను. ఆ సచ్చినోడు సేతిలో డబ్బడితే ఆడు ఏం సేత్తాడో ఆ దేవుడికే ఎరుక. నాగులసవితి నాడు కోకట్టుకొస్తానని సీతానగరం కాడ సంతకెళ్ళి సత్తుగిన్నట్టుకొచ్చాడు. ఏటిరా, ఈ గిన్నట్టుకొచ్చావని నిల్దీసి అడిగితే, నా కూడు ఈ గిన్నెలోనే పెట్టు. నేను నీ ఎంగిలి గిన్నెలో తినను" అని బిగిసి పోనాడు."

"అందులో తప్పేముందేస్!"

"ఎంగిలిట. ఎంగిలి! సెముకెట్టి ఒళ్ళంతా సిరాకెత్తిపోతుంటే నా మూతి నాకే నంజ కొడుక్కి—ఎంగిలి పనికిరానేదేటి."

"పోనీలేసి: అయ్యాన్ని యివ్వడెందుకు? నావ తిప్పేయి. బేగి పోదారి"

నావ కొండ మొదలికి చేరింది. చుట్టూ కనుచూపు మేరలో మరే నావా లేదు. తెడ్డొదిలేసి తొట్టి నడుమ సొట్టమావ ముందు నిలబడింది.

కొండగాలికి చెదిరిన పమిట కెరటాల్లా గాలిలోకి తేలిపోతోంది.

విరబోసిన జుట్టు విసురుగా ముఖమంతా పాకేస్తోంది.

"మావ! నిన్ను సేసుకోమంటే బుద్ధి గుడిసేటిదయి ఆడిని సేసుకొన్నాను. నాకు బాగా సాస్తి అయింది. నేనీ చనం నుంచీ నీ దాన్ని. నన్ను నీ యిట్టం వచ్చినట్టు సేసుకో" అంటూ చేతులు బారచాపి కళ్ళు మూసేసుకుంది.

వాడు తనపై బడి వాటేసుకోవాలని. దారుణంగా తనని చెరచాలని. కసిదీరా తను చెడాలని ఆశించింది.

కాని. నిముషాలు గడిచినా ఏమీ జరగ లేదు. కళ్ళు తెరిచి చూసింది. నీరసంగా ముడుచుకు కూర్చున్నాడు పొట్ట మావ.

ఏటాలస్యం అన్నట్టు వాడికేసి సూటిగా చూసింది.

"ఓలాసి! ఈ యాల శివరేతిరి. నే నట్టాంటి ఎదవపన్లు సేయనే" అన్నాడు బెదురు చూపులు చూస్తూ.

"ఎదవ సన్నాసి– నువ్వు ఇంతేనన్న మాట." అనుకొని గిర్రున తెడ్డును మరింత గిర్రుమని తిప్పుతూ నావను మళ్ళించింది.

నిమిషాలమీద నావ సంబరంచేరుకుంది.

3

అంతా చీకటిమయం. తెల్లని ఇసుక తిప్పల నడుమ నల్లని గోదావరి నిశ్శబ్దంగా పారుతోంది. పరిచిన గొంగళిలో గొంగళి పురుగులా మందకొడిగా సాగుతోందానావ.

రేవులో దానికి. దాని మొగుడికి మధ్య జరిగిన ముష్టి యుద్ధాన్ని తనివితీరా చూసిన జనాభా ఆఖరికి కలగజేసుకుని చివాట్లెట్టి వారిమధ్య రాజీ కుదర్చడంలో విఫలమై "మీ వూరెళ్ళి అక్కడ తాపీగా తేల్చుకోండి" అని సబబుచెప్పి బలవంతంగ ఆ జంటని నావలోకెక్కించి నావని గెంటారు.

బుసలు కొడుతూ పడిచెక్క నానుకొని తొట్టిలో కూర్చుంది అది.

బిగుసుకుపోయి అవరం తట్టుమీద కూర్చున్నాడు వాడు. పాదాలకు కొత్త హవాయి చెప్పులు. కళ్ళకి గంతల్లాంటి నల్ల కళ్ళజోడు వాడిని ఇంకా అంటిపెట్టు కొన్నాయి.

చుట్టూ చలిగా వున్న ఆ ఎడముఖం పెడముఖం మధ్యనున్న గాలి భగ్గు భగ్గున మండిపోవడంతో చిరుచెమట్లు పట్టాయి దానికి. వాడికి.

గంటలు గడిచాయి. ప్రయాణం సాగటం లేదు. ఇంకా గమ్యానికి సగం పైచిలుకు దూరం వుంది.

చుక్క పొడిచింది. వెలుతురు మసగ్గా వుంది. ఒళ్ళు విరుచుకుని ఆవలించాడు వాడు.

ఏదో అలికిడి విన్నట్టయింది తాటి దూలం లాంటిది నీటిలో దూసుకు పోతున్న ట్లనిపించింది. ఏమిటో తెలుసుకోడానికి తొట్టెలో తన వల తీసి యదాలాపంగా విసిరాడు వలతాడు బిగుసుకుంది. ఎంత లాగినా రాలేదు.

నీటిలో పెద్ద బుడగలు వచ్చాయి. ఆ బుడగలను చీల్చి రెండు గజాల ఎత్తుకెగిరింది ఏదో ఆకారం.

అదో పెద్ద చేపని పసికట్టాడు.

వల తాడుతో పాటు దానికి చిక్కిన గేలం తాడు కూడా తన చేతిలో వుండడం గమనించాడు. రెంటిని మెలేసి గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

వలబాపతు రాతి పూసలు. వాటితోపాటు గేలం. చేప తల ప్రక్కనున్న మొప్పలో ఇరుక్కుపోయాయి. వాటిని విదుల్చుకోడానికి చేప గిలగిల్లాడింది.

"అమ్మనీయమ్మ పండుగొప్ప" అని బిగ్గరగా అరిచాడు వాడు-తనలో తనే.

బారెడు పొడుగున్న ఆ చేపని పండు గొప్పంటారు. సాధారణంగా అలాంటి చేపలు ఆ ప్రాంతానికి రావడం అరుదు. మనిషంత బరువుండే ఆ చేపకి నీటిలో మనిషికన్న పదిరెట్లు శక్తుంటుంది. అలాంటి చేపల్ని పట్టడానికి ప్రత్యేకమైన వల లుంటాయి. వీడు విసిరిన గేలం ఆ చేప మొప్పలో తగులుకోడం అన్నది అరుదుగా జరిగే విశేషం.

తాళ్ళను బలంగా లాగి పడిచెక్కకు కట్టేశాడు. జలాంతర్గామిలా చేప ప్రవాహానికి ఎదురు తిరిగింది. దానితో నావ అడ్డం తిరగగా. పెద్ద కెరటం లేచి నావలో పడింది. నావలో మడమదాకా నీళ్ళు చేరాయి.

అది చూసి విసుక్కుంది అది.

చేప తన వేగాన్ని రెట్టింపుచేసి ప్రవాహాన్నిచీలుస్తూ నావని లాక్కుపోతోంది.

చేపకి. నావకి నాలుగు బారలు దూరం వుంది. అ దూరాన్ని తగ్గించడానికి వలతాడుని లాగబోయి పట్టుతప్పి దభీమని తొట్టిలో కూలబడ్డాడు వాడు! ఆ అదురులో వదులుగా ముక్కు మీదకు జారిన కళ్ళ జోడు ఎగిరి గోదాటో పడింది. రబ్బరు చెప్పుల పట్టీలు తెగిపోయాయి.

అది చూసి ఫక్కున నవ్వింది అది.

తెగిన చెప్పులను గోదాట్లో విసిరేశాడు వాడు పౌరుషం వచ్చి.

ఆ రెండు వస్తువులు అలా గోదాట్లో కొట్టుకుపోతుంటే సింగారే కొట్టుకుపోయి పీడ వదిలినట్లనిపించింది దానికి.

అప్పటిదాకా ఏమి పట్టించుకోనిదల్లా ఆవలిస్తూ ఒళ్ళు విరిచి తన వల తీసి చేపకేసి ఒడుపుగా విసిరింది.

వల విసరడంలో దానికదే సాటి. విల్లులా శరీరాన్ని వంచి గిర్రున తిరుగుతూ వల విసిరితే అది గురితప్పక సూటిగా పువ్వులా విచ్చుకుంటుంది.

ఆ వల పూర్తిగా కప్పేయడంతో చేప బెదిరి తన దిశ మార్చి అడ్డంతిరిగి వల తప్పించుకుంది.

దాంతో నావ కూడా వున్నట్టుండి అడ్డం తిరిగింది. ఆక్షణంలో వలతాడు కాస్త వదులు అవడం గమనించి బిగియలాగి కొయ్య పెట్టెకి చుట్టేశాడు వాడు.

దానితో చేపకి. నావకి మధ్యదూరం రెండు బారల లోపులో పడింది.

చేప నావని గిరగిర తిప్పసాగింది. వలతాడు తెగిపోయింది. గేలం తాడు మాత్రం మిగిలింది. అదీ ఏ క్షణానయినా తేగిపోవచ్చు. చేజిక్కిన చేప జారిపోవచ్చు.

దభీమని చేపమీదకి దూకేశాడు వాడు. దానితో కలియబడి దాని తలని వాటేసుకుని మొప్పల్లోఅరచేతులు రెండూ దూర్చేశాడు.

చేపకి భయంకరమైన కోపం వచ్చింది. పొలుసులన్నీ నిక్కపొడుచుకున్నాయి. సర్రుమని తోక జాడించి వాడి ఛాతీని ముట్టెతో ఢీకొట్టింది.

వాడు గిలగిల్లాడి పోయాడు.

అదురికి గేలం తాడు కాస్తా తెగిపోయింది.

చేప వాడి వేళ్ళను కరవబోయింది. వాడు ఒడుపుగా దాని దవడలను సాగదీసి పట్టుకున్నాడు.

నావ దూరమై. నావ భారం వదలగానే చేప విజృంభించి వాడితో ముఖాముఖి యుద్ధా

'దసరా'లో దీపాలంకరణతో మైసూర్ మహరాజా ప్యాలెస్

—ఫొటో : కె. సత్యనారాయణ ప్రసాద్, నూజివీడు

నికి దిగింది..

అక్కడ గోదావరి రెండు తాళ్ళ లోతుంటుంది. వాడు దాని గెడ్డంపట్టుకుని వ్రేలాడుతున్నాడు.

వున్నట్టుండి వాడిని లోతులోకి ఈడ్చేసింది. వాడు బాణంలా దాన్తోపాటే దూసుకుపోతున్నాడు.

మరుక్షణం జువ్వలా నీటిమట్టం పైకి తేలింది వాడూ పైకి తేలి చుట్టూ కలియ చూశాడు.

నావ బాగా దూరమైపోయింది.

మళ్ళీ వాడిని లోతులోకి లాగేసింది. అలా పైకి, క్రిందకి ఈదుతూ వాడి పట్టు వదుల్చుకోడానికి ప్రయత్నిస్తోందా చేప.

కాలికో బండరాయి తగలటంతో దానిని తన్నిపెట్టి బలవంతాన చేపని వాలు ఈతకి మళ్ళించాడు.

దానితో నావ దగ్గరైంది.

వాడికోసం వేయి కళ్ళతో చూస్తూ కూర్చుంది అది- పైకి తేలగానే వాటం చూసి కట్టుతాడు విసరడానికి.

నాలుగైదుసార్లు ప్రయత్నించిన మీదట కట్టుతాడు వాడికందింది అమాంతం ఒక చెయ్యి ఎదులు చేసుకుని తాడు కొసని చేప మొప్పలోకి దూర్చి రెండో చెయ్యి కూడా తప్పించుకొని పీటముడి వేసేశాడు.

అప్పటికే వాడెంతో అలిసిపోయాడు. తాడట్టుకు పైకి తేలి నావ ఎక్కాడు.

ఉన్నట్టుండి చేప లోతులోకి దూసుకుపోయింది. దాంతో నావ ఒక ప్రక్కకి వాలింది. మరి కాస్త వాలితే తొట్టిలోకి నీళ్ళు ఎక్కి మునిగిపోతుంది. అప్పటికే తొట్టిలోకి చాలా నీళ్ళు ఎక్కేశాయి.

వాడు-అది నీటిలోకి దిగి నావ అవతల ప్రక్కన వ్రేల్లాడారు.. నావని తూకంగా వుంచడం కోసం.

చేప స్తబ్దురాలైపోయింది.

అది కాసేపు సేద తీర్చుకొని మళ్ళీ విజృంభిస్తుందన్న సంగతి వాడికి తెలుసు, దానికీ తెలుసు !

"ఒసే! నువ్వు కోలేసి మెరకున్న కాడికి నావని పట్టించు. నేను తొట్టిలో నీళ్లు తోడేస్తా" అనడమేమిటి ఇద్దరూ శక్తి మేర రంగంలోకి దూకారు.

అది ఒంటికోలేస్తూ నావని తిప్పకేసి నడిపిస్తుంటే, వాడు జబ్బ పులిసిపోయేలా తాటాకు చేదతో నీళ్ళు తోడేస్తున్నాడు.

ఇంకో పది బారల్లో మెరక తగుల్తుందనగా చేప మళ్ళీ విజృంభించి ఎదురు వడిలోకి నావని లాక్కుపోయింది.

"లాబం లేదు మావా. సేప అలిసిపోయే దాకా అంతే. దాన్ని నావ కాడికి లాక్కొచ్చి అలిసేటట్టు సేద్దాం."

దాని మాట నిజమేనని, చేపకి కట్టిన తాడు బలంగా లాగనారంభించాడు వాడు. అదీ వాడికి తోడైంది. ఇద్దరూ తొట్టిలో వంగులను తన్నిపెట్టుకొని తాడు లాగడం మొదలెట్టారు.

ఎంతో శ్రమపడితేకాని మూరెడు తాడు ముందుకు రాలేదు.

ఇద్దరికీ కసి పెరిగింది.

పళ్ళు బిగించి శక్తినంతా కూడదీసుకొని తాడును లాగారు.

కట్టుతాడు తెంపుకోడానికి చేప బారెడు ఎత్తు గాలిలోకి ఎగిరింది. దాంతో తాడు వదులవడం, దానిని బిగించెయ్యడం త్రుటిలో జరిగిపోయాయి.

ఇప్పుడు చేప నావకి గజం లోపులో వుంది.

తెడుచ్చుకొని దాని ముట్టెమీద కొట్టాడు వాడు.

చేప తన దేహాన్ని చుట్టలా చేసుకుని బలంగా తోక జాడించింది.

అంతలా తోక జాడిస్తే, చేప అలిసిపోతుంది.

కాబట్టి కొయ్య కర్రతో దాని ముట్టె మీద తెగ బాదుడు బాదడం మొదలెట్టాడు వాడు.

కాసేపటికి చేప నిశ్చలమైపోయింది.

తక్షణం వాడు తెడ్డు, అది కోల పుచ్చుకొని నావని ప్రవాహానికి ఏటవాలుగా ఇసుక తిప్పకేసి మళ్ళించారు.

నావ బాపతు "మాకు" తిప్పలోకి దూసుకుపోగానే కట్టుతాడు విప్పి చేపని తిప్పమీదకి లాక్కుపోదామనుకున్నాడు వాడు.

ముడి విప్పుతున్న వాడిని చూడగానే చేప ఉగ్రురాలైంది. బలంగా తోక జాడించింది. వాడి వేపు తట్టు రేగిపోయింది. దాంతో వాడికి రోషం వచ్చి మొప్పట్టుకొని కోలకొయ్యను దాని గొంతుకలో దిగేశాడు.

చేప చచ్చినట్టు ఊరుకుంది.

చేపని గట్టుకు చేర్చేసరికి వాళ్ళిద్దరికీ ఎక్కడలేని నీరసం ఆవహించింది.

ఏదో విజయం సాధించామన్న గర్వం కన్నా— అది పెట్టిన యాతనకు గండం తప్పినట్టయింది వాళ్ళకి.

రెప్ప వాల్చకుండా రెప్పలులేని చేప కళ్ళను చూస్తూ వుండిపోయారు ఒగుర్చుస్తూ చాలసేపు.

"నా సామిరంగా! ఈ యాలే మనకు శివరేతిరి.

సీరలు, రైకలు, గాజులు, పట్టీలు, ముక్కుపుడక, రింగులు, సెంటునూనె, బొట్టుపెట్టె అన్నీ కొని తెత్తాలే" అంటూ లేచాడు వాడు.

"నువ్వలాగే అంటావు. అయన్నీ ఆ సింగారి నజంకే కొనిత్తావు" అందికటువుగా.

"ప్స్! దానూసెత్తమాక నా కాడ. దాని సోకు మాడ. అది పైన పటారం— అంతా ఎముకల గూడు. పది జనవలు ఎత్తినా దానికి నీ నిండు రాదసే" అంటూ తన వైపుకి తిప్పుకున్నాడు దానిని.

భళ్ళున తెల్లారింది.